

nemen en ermee van door te gaan, was voor mij een openbaring. Nu zijn Balearenhagedissen (dit was *Lacerta pityusensis maluquerorum* Mertens) alleseters; ook zoete vruchten en zelfs pudding eten ze. Aan hun menu kan dus nog één schotel worden toegevoegd: Eieren!

J. Post, Tilburg:

Een geboorte van *Lacerta vivipara*

Wij hebben in Brabant veel gelegenheid de Kleine of Levendbarende hagedis, *Lacerta vivipara* Jacquin, in de vrije natuur te observeren. Het diertje komt hier op allerlei soort terrein voor, van hoog en droog tot moerassig, terwijl de populatiedichtheid ervan aanzienlijk groter lijkt, en op veel plaatsen ongetwijfeld ook is, dan van *Lacerta agilis* Linné elders in ons land. Bovendien is de Levendbarende hagedis in mindere mate dan de Zandhagedis gevoelig voor cultivering van het gebied, waarin hij voorkomt.

In mijn buitenterrarium huizen dan ook steeds Kleine hagedissen, die daarin regelmatig tot voortplanting komen.

Op 15 juli 1955 vond ik in het terrarium weer een klompje zojuist afgezette eitjes, waaruit echter ditmaal niet, zoals gewoonlijk, vrijwel direct de jongen tevoorschijn kwamen. Ik besloot de eieren uit het terrarium te halen en over te brengen naar een koele plaats, in de hoop op die wijze het uitkomen van de eieren te kunnen uitstellen tot zaterdagmiddag 16 juli; ik zou het dan zelf kunnen zien gebeuren. Dat lukte. Ik vond de eieren terug in dezelfde staat, waarin ik ze weggelegd had; elk ei met een grote donkere kern, de rest doorzichtig. De vliezen om de eieren waren vochtig en kleefden aan elkaar.

Om 14.32 uur bracht ik de eieren buiten in de zonneschijn en legde ze op lichtkleurig zand. De temperatuur van de lucht bedroeg 26 graden C. Tijd om het Eierklompje te fotograferen was er niet, want voordat de camera ingesteld was, verscheen reeds het eerste hagedissenkopje (14.34 u., figuur 1). Een halve minuut later gingen de ogen van het jonge hagedisje open. Om 14.54 uur werkte het diertje zich wat verder los, waarbij het last had van een grote druppel ei-vloeistof, die aan zijn snuit hing. Intussen waren nog twee kopjes uit het Eierklompje komen steken (figuur 2). Negen minuten daarna, om 15.03 uur, maakte het diertje zich helemaal vrij en verdween (figuren 3, 4 en 5). Alle jongen, op één na, maakten zich in deze drie étappen vrij; het voorlaatste ging er echter direct na de korte pauze bij het eerste ademhalen van door (figuur 6).

De pasgeboren jongen waren bruinzwart van kleur, waarover een purperachtige gloed lag. Zij vertoonden, behalve een dorso-laterale streep van lichte vlekjes, geen enkele tekening.